

Vnoučata se nás jednoho dne zeptají: Kde jsi byl při holocaustu zvířat? Co jsi proti tomu udělal? A my již podruhé nebudeme moci přijít se stejnou výmluvou, že jsme o tom nevěděli. *Helmut Kaplan*

Zvířata... Jak zoufale brání svá žalostná těla, která pro nás jsou jen pouhým obědem, ale pro ně je to samotný život. *T. Casey Brennan*

Od zabítí zvířete k zabítí člověka je jen krůček, stejně tak od mučení zvířat k mučení lidí. Dokud existují jatka, budou existovat i válečná pole. *Lev Nikolajevič Tolstoj*

Skutečná mravní zkouška lidstva, ta nezákladnější (uložená tak hluboko, že uniká našemu zraku), záleží v jeho vztahu k těm, kteří jsou mu dáni na pospas - ke zvířatům. Na tomto poli lidstvo utrpělo úplnou porážku, tak zásadní, že všechny ostatní prameny z ní. *Milan Kundera*

Lidské bytosti vidí útlak, jen jsou-li obětí. Jinak ničí slepě a bez rozmýšlení. Ve svém vztahu ke zvířatům jsou všichni lidé nacisté; pro zvířata je to zde věčnou Treblinkou. *Isaac Bashevis Singer*

Dokud lidé masakrují zvířata, budou zabíjet i jeden druhého. Ten, kdo seje vraždu a bolest, nemůže sklízet radost a lásku. *Pythagoras*

Ukrutnost i samotná lhostejnost vůči utrpení zvířat je, podle mého mínění, největším hříchem lidstva. Je příčinou lidského úpadku. Vytváří-li člověk kolem sebe tolik utrpení, jak má právo si stěžovat, když pak sám trpí? *Romain Rolland*

Osvětlení začíná tam, kde člověk stojí na jatkách a říká: Vždyť jsou to jen zvířata. *Theodor Adorno*

V mládí jsem se zřekl jedení masa a přijde ještě den, že lidé mně podobní budou na vraždění zvířat pohlížet tak, jako se dnes dívají na vraždění lidí. Přijde čas, kdy požívání zvířat bude odsuzováno stejně, jako dnes kanibalismus... A zločin spáchaný na zvířeti bude trestán tak, jako zločin spáchaný na člověku. *Leonardo da Vinci*

Proč nás život takzvaných hospodářských zvířat nezajímá? Protože je snazší sníst někoho, o kom nevíme vůbec nic. *Jeffrey Moussaieff Masson*

Vyrůstal jsem za války a velice dobře si pamatuji, jak se Němci durdili, jak můžou Češi ronit slzy nad Židy, když na východní frontě trpí a umírají krásní mladí Němci. To jsem slyšel několikrát. A teď to slyším znovu. Jak můžu litovat zvířat, někde zavřených ve vězení, když přece umírá tolik lidí. Jako by židovská bolest méně bolela než árijská, zvířecí než lidská. *Erazim Kohák*

www.otevrioci.cz
www.vanocebeznasili.cz
info@otevrioci.cz

Vánoce zvířat

Rok co rok, když se blíží bílé svátky, vichřice děsu letí světem zvířat. Ve tvářích, jimž člověk farisejsky říká němé - aby měl záminku, že jim nechce rozumět - náhle se objevuje bezhraničná úzkost jako v očích lidí před popravou. Lidé o Vánocích arci nemívají kdy vidět tu úzkost, poněvadž jim před zraky plápolají orgiastické sny velikého žraní, v ty dny vzchájejí se v lidech běsné touhy hrozných, aby se nahltali do prasknutí kde čeho živého a mohli aspoň týden ležet nehybně s přečpanými břichy, proto nevidí než svá břicha. Kolem dvacátého prosince začíná rok co rok válka lidí se zvířaty, miliardy životů končí v ty dny pod noží a sekerami a palicemi, celá Evropa náhle páchne čerstvou krví jako nesmírné pole bitevní, civilisované lidstvo stojí v teplé krvi po kotníky. Zdá se, že pro evropského člověka je občas nutný pohled na tuto krev, aby mohl dál žít, proto aspoň jednou za rok třeba napustit si celou evropskou nádržku krví. Z milionů hrdel živých tvorů hrčí krev do tohoto jezera, v němž je lidstvu evropskému nutno vykoupat svá zvadlá, vystřebaňtá těla jako v horkých živých vlnách, nadýchat se jejího omamného výparu - a dát si k tomu svítit hvězdou betlémskou!

Ulice, trhy, náměstí velkých měst a městeček jsou náhle přeplněny mrtvolami zvířecími i ptačími, lidé obstupují v černých houfech krámy překypující masem, chodníky zbarveny jsou krví. Maso! maso! stalo se jediným heslem života a zuřivého úsilí, vedle něhož ti, kdo pro přílišnou nouzi nemohou se účastnit dravého čtvrcení a dělení, naplňují se záští a závistí, vzteklejší než kdy jindy. Kdo by si troufal spočítat miliardy živých bytostí, které o Vánocích musejí nechat pro člověka své životy? Vánoční zvonky jsou pro ně hlaholem umíráčku a do nesmírné obžaloby člověka z milionů strhaných očí zvířat a ptáků mísí se veselý zpěv - **Narodil se ... veselme se ...**

Humanita nezačíná se teprv naproti lidem. Lidskost nemůže být správně pojímána tak, aby jen pro člověka v nesmírné oblasti života bylo požadováno zvlášť privilegované postavení, jen život lidský byl chráněn imunitou, a všechn ostatní život aby byl vydáván bez rozpaků v plen vraždění. Počátek rozřešení velké otázky sociální leží mnohem níž než si dnes uvědomujeme: řešení její musí začínat už u zvířat, nikoliv teprv u člověka. Všimněte si, kde, u kterého člověka my vlastně vidíme začátek otázky sociální: U bílého dělníka - muže! Dosud vzpíráme se vidět, že otázka tato do sebe zabírá také muže barevného (Amerika: černoši! Anglie: Indové!), ženu a dítě! kdež bychom tedy dnes už mohli uznat, že otázka sociální vskutku začíná u zvířat, poněvadž je příkazem spravedlnosti naproti veškerému životu v celé jeho jednotě a šířce. Nelze roztrhávat život vejpůlky a uznávat pro jednu jeho část zákon spravedlnosti, pro ostatní zákon křivdy. Jeden celek a jeden zákon! Zákon spravedlnosti a lidskosti od hora až dolů, či lépe: od dola nahoru. Avšak naše humanita začíná nahoře, u Omega (veliké O!), naproti silným, od silných pak sestupujeme pomaloučku níž, nikoli dle potřeby slabých, nýbrž dle jejich přibývajících síly, kterou si tuto humanitu dovedou vynutit! To je však humanita postavená na hlavu, humanita, která musí být, jen když si jí dovede vynutit organizace slabých. **Pravá humanita však musí začínat dobrovolně, u alfa, t.j. u nejslabších.** Kdo však v oblasti života je slabší než bytosti, na které člověk beze studu hromadí křivdu za křivdou, poněvadž jsou němé a stěžovat si nikdy nemohou?

Buď je člověk opravdu povolán a oprávněn žít se krví a masem jiných bytostí - pak je **marno chtít, aby se zdržel vraždy člověka, mučení člověka, vykořisťování a šlapání člověka.** Žádnou logiku světa pak nedokážete ethickou nedovolenost vražd, poprav, války a všech zločinů člověka naproti člověku, které sahají na jeho život a integritu tělesnou. Proč a nač potom immunisovat člověka? Co byste pro to uváděli za důvod, dá se stejně právem užít i na zvíře: a naopak to, čím ospravedlňujete zabíjení zvířat, ospravedlní zrovna tak i zabíjení člověka. Lidožroutství má pro sebe na vlas tytéž důvody, jako lidské požívání těl zvířecích. Tak konec konců zůstane jediným důvodem **ospravedlňujícím masožrouty převaha moci lidské nad zvířaty**, a důvodem proti lidožroutství trestní zákoník stíhající vraždu člověka, tedy také **pouhá moc, nikoli ethika.** Dejte člověku moc nad člověkem, postavte jej s touhou mocí tak, aby trestní

zákoník naň nemohl - a jste se svou etikou v koncích (Angličané v Indii a naproti Boerům, dr. Peters v Africe, staří španělští konkvistadoři naproti Aztekům atd. atd., stejně jako dnešní králové trustů a miliardáři). Logika vaše zde bídne selhala, ukázalo se, že právo člověka v rukou silnějších dravců lidských přestává.

Tak masožrouti ocitají se v choulostivém mravním dilemmatu, kam je zavádí jejich polovičatost a neuznání veliké jednoty všeho života. Nic naplat, dovolávat se tygrů a supů, kteří také živí se masem - **člověku nebyl dán zákon tygrů a supů**, ale zákon: **Měj úctu ke všemu živému! Tobě, člověče, dány jsou i jiné dokonalé způsoby výživy, bez křivdy a vraždy.** Nevyložil pravý úmysl boží onen starý židovský básník z první knihy biblické Genese, nýbrž vydával za domnělý příkaz boží pravý opak jeho vůle. Zvířata nebyla vydána člověku, aby je jedl. To jen lidská krvelačnost pomluvila tak boha ústy starožitovského básníka. Slovo Nezabiješ ! nemůže být omezováno jen na člověka, nepatrný kus životné oblasti, ale vztahuje se dojistu na oblast tuto celou: **Vůbec nezabiješ!** Jeden zákon! nikoli zákon dvojí, zvláštní pro lidi a zvláštní pro bytosti mimolidské!

Ti z myslitelů, kteří pochopili tento pravý příkaz boží, **plynouce z úcty k jednotě života, veškerého života**, nestotožňovaného neoprávně se životem lidským, poznali nutnost spravedlnosti lidské ke zvířatům, ethickou nutnost nezabíjet jich. Buddha, František z Assisi, Tolstoj, moderní vegetariáři, stojící na základě ethickém, pochopil to jasně, není jen zdravotně, nýbrž filosofii života a náboženstvím. Je mu zřejmo, že humanita k lidem nemůže obstát na podstavci nelidskosti ke zvířatům neboť logika křivdy a nespravedlnosti vede pak k nelidskosti i naproti lidem. Proč se zastavovat před člověkem? Je proto spravedlnost ke zvířeti nepominutelnou podmínkou spravedlnosti k člověku, výrazněji vysloveno: humanita ke zvířatům je v nejvlastnějším zájmu lidském, neboť v tom je nemilosrdná logika, že všechny křivdy lidmi spáchané konec konců bolí lidi samé. Řezou do masa člověčenstva vždy, **nelze zranit a zničit část života, aby bolesti netrpěl celek.**

Bez rozpaků český humanitář usedá si ke smaženému kuřeti, neuvědomuje si, že humanita pouze pro člověka jest jen nová forma barbarství. Filantropie a humanitář! Ukaž mi napřed svůj talíř! Je-li maso na něm, nedám za tvou humanitu ani vindry.

Gamma, Vánoce II., Praha, 1920

Tato úvaha pochází z r. 1920. Autorem je významný novinář z přelomu 19. a 20. století Gustav Jaroš (1867 - 1948), publikující pod pseudonymem Gamma. Gustav Jaroš byl vegetariánem a aktivním zastáncem zvířat. Jako jeden z mála kritizoval zneužívání zvířat v první světové válce. Jeho eseje tehdy velmi ovlivňovaly české společenské dění.

